

De tror fortsatt på sitt Palestina

■ Vestbredden og Gazastripen under israelsk kontroll i 40 år

TIDLIGERE ARTIKLER

- 10. mai: Nye transportfly i Forsvaret
- 11. mai: Bønder satses på kraftverk
- 14. mai: Terror i Europa
- 15. mai: Sivile overtar Keflavik
- 16. mai: Folkemedisin truer dyrearter
- 18. mai: Kristne rømmer Jerusalem
- 21. mai: Menneskesmitte ut i rommet
- 22. mai: Kampen om byrommet
- 23. mai: Hvem skal prioritere pasientene?
- 24. mai: Handicapdretten inn i særforbundene
- 25. mai: Kina bygger opp flåtestyrken
- 29. mai: Titan, tusen sjøers måne
- 30. mai: Ruset på egen kropp
- 31. mai: Reddet han en kommende president?
- 1. juni: Fotballag saksøker FIFA
- 4. juni: Tannløse tiltak mot overgrep i Darfur

Aftenposten.no

Våre Innsikt-artikler finner du på: www.aftenposten.no/fakta

«I 40 år – førti år – har vi levd i et stadig halvete på grunn av denne forbannede okkupasjonen»

Yossi Sarid, israelsk politiker, i 1967 rådgiver for daværende statsminister Levi Eshkol, senere medlem av nasjonalforsamlingen og helseminister.

Okkupasjonen var en ulykke for alle

Okkupasjonen av Vestbredden og Gazastripen har svekket det israelske demokratiet og styrket palestinerne nasjonale identitet.

Ikke i Israels interesse. Et halvt år før Seksdagerskrigen brøt ut, kom toppfolk i det israelske utenriksdepartementet, den militære etterretningen og den sivile etterrettingsorganisasjonen Mossad sammen og «gjorde noe vi israelere sjelden gjør – de tenkte fremover», som historikeren Tom Segev uttrykker det.

For israelerne har intet godt kommet ut av okkupasjonen, sier historikeren Tom Segev.

interesse å gå til en slik okkupasjon, sier Segev. Men da krigen brøt ut den 5. juni 1967 med massive israelske

Tross alle vanskeligheter mener unge palestinere det er viktig å holde stand i hjemlandet. De vil være med og bygge det.

Aftenpostens korrespondent PER A. CHRISTIANSEN

Deir Dibwan

Brødrene Abdel Nasr (15) og Muntasser (11) er som to vanlige skolegutter. Opptatt av sport og hobbyer, av lekser og kamerater. De er oppvakte, snakker godt for seg, har sine fremtidsplaner og er interessert i verden omkring seg.

Men deres verden er liten, og den blir stadig mindre for hvert år som går. For brødrene har levd hele sitt liv under okkupasjon – i likhet med sine jevnaldrende kamerater og de aller fleste av deres foreldre.

Lidelser. Mye er blitt skrevet og fortalt om palestinernes lidelser under den israelske okkupasjonen, som startet for 40 år siden i dag. Om arrestasjoner og tortur. Om drap og vold. Om konfiskasjon av land og opprettelse av illegale jødiske bosetninger. Om økonomisk nød, arbeidsledighet, deportasjoner, sorg og savn.

Men spør Abdel Naser og Muntasser om deres hverdag, og et helt annet problem dukker opp: Mangel på bevegelsesfrihet.

Jo, de har vært i Ramallah, den nærmeste byen. Langs hovedveien er det åtte kilometer dit, men dette er en vei de ikke kan bruke på grunn av israelske veisperringer. Så de må ta omveier på til sammen 35 kilometer gjennom andre landsbyer.

Og nei, ingen av dem har noen sinne vært i Jerusalem, ytterligere en mil mot sør, det tradisjonelle senteret for palestinernes eksistens på Vestbredden. Ingen av deres til sammen 31 søskenbarn har heller vært i Den hellige by. – Men jeg har en onkel som klarte å komme seg dit en gang, forteller Abdel Nasr etter å ha tenkt seg om litt.

Juni 2007: Muntasser (11) vil bli farmasøyt, Abdel Nasr (15) vil bli ingeniør. Og ingen av dem ønsker å forlate landsbyen Deir Dibwan på Vestbredden – i motsetning til bestefar Muhammed Mu-sabbah (74), som tilbrakte 21 år i Nicaragua før han vendte hjem i 1974.

FOTO: PER A. CHRISTIANSEN

Juni 1967: 5. juni gjennomførte det israelske flyvåpen et over-raskelsesangrep som ødela størstedelen av det egyptiske, jor-danske og syriske flyvåpen på bakken. Deretter gikk israelske bakkestyrker til angrep. Israel erobret Sinai til Suez-kanalen og Gaza fra Egypt (8. juni), Vestbredden med Øst-Jerusalem fra Jordan (7. juni) og Golan-høyden fra Syria (10. juni).

FOTO: REUTERS

Landsbyorientert. Ferie og fritid tilbringer de på hver sin måte. Muntasser liker fotball, tennis, videospill og vektlofting. – Han leker, jeg jobber, sier storebror Abdel Nasr med et smil. Han trives best på familiens gårdsbruk, hvor han kan drive med jorden og stelle husdyrene. For selv om israelerne har rekvirert mesteparten av Deir Dibwans landområde og bruker det som et militært øvingsfelt stengt for landsbyens egne inn-

byggere, er det fortsatt rom for oliven, hvete og bygg, sauer og geiter.

Det som er typisk, er at alt arbeid, all lek og andre fritidssysler nesten utelukkende foregår innen Deir Dibwans grenser. Israelske restriksjoner har gjort at landsbyene på Vestbredden langt på vei er blitt isolerte samfunn, slik det var for et hundreår siden. Men med noen klare unntak som gjør nettopp denne landsbyen helt spesiell.

Utvandring. – Jeg skulle anslå at 80 prosent av innbyggerne her har utenlandsk pass eller arbeids- og oppholdstillatelse. De aller fleste fra USA, men noen også fra land i Latin-Amerika, sier borgermester Adib Abed Haq. Han regner med at vel 5000 av landsbyens totalt 13 000 innbyggere til enhver tid bor utenlands. Selv tilbrakte han 29 år i Brasil for han i 1999 vendte tilbake til Deir Dibwan. Enkelte overrådgivende villaer for-

Okkupasjonen har styrket palestinernes identitet, sier statsviteren Mahdi Abdul Hadi.

under de samme omstendigheter, sier dr. Mahdi Abdul Hadi til Aftenposten.

hersker. Okkupasjonen er samtidig at to tredjedeler av det palestinske folk ble styrt av samme regime, de kom under kontroll av den samme militære administrasjon med den samme agenda. Og de kunne utvikle sin identitet under de samme omstendigheter, sier dr. Mahdi Abdul Hadi til Aftenposten.

Katastrofeområde. Den israelske okkupasjonen av Vestbredden og Gazastripen i 1967 førte til at hele det geografiske Palestina kom under kontroll av én

■ Erobringene under Seksdagerskrigen i 1967 «ikke i Israels interesse»

Palestinerne protesterer mot israelsk okkupasjon i landsbyen Bil'in på Vestbredden, uten våpen, men med et palestinsk flagg. Israelerne svarer med vannkanon.

FOTO: NASSER SHYUOKHI/AP

teller om penger, iblant store penger, som er sendt hjem fra eksil. Og de to brødrene merker fenomenet på en annen måte, for mange utflyttede palestinere sender sine barn til skolegang på Vestbredden. Muntasser har syv «amerikanere» som klassekamerater, i Abdel Nasrs klasse er det hele 20.

Fremtidsplaner. En av de andre hjemflyttede palestinere er guttenes bestefar, Muham-

med Musabbah. Han flyttet i ung alder til Nicaragua og arbeidet der i 21 år før han i 1974 vendte hjem til et liv under okkupasjon, åpnet et supermarked og dyrket sine oliven. – Jeg har aldri angret på det, jeg er glad for å være her sammen med familie og slektninger, forsikrer han.

Abdel Nasr vil bli ingeniør, Muntasser farmasøyt. – Jeg vil være med og bygge Palestina, forsikrer storebror. Og Muntasser er enig, her trengs

nye infrastruktur, spesielt veier. Begge vil de studere på det palestinske Bir Zeit-universitetet ikke langt fra Ramallah – om de bare klarer å komme seg dit. For ingen vet hvilke nye restriksjo-

ner som kan være innført når den tid kommer.

per.a.christiansen@aftenposten.no

OMRÅDENE

Vestbredden: 5655 kvadratkilometer, rundt 2,2 millioner innbyggere. **Gazastripen:** 365 kvadratkilometer, nær 1,5 millioner innbyggere.

5 TING DU BØR VITE OM Okkupasjonen

- 1 Israel erobret under Seksdagerskrigen i 1967 Sinaihalvøya og Gazastripen fra Egypt, Vestbredden med Øst-Jerusalem fra Jordan og Golanhøyden fra Syria.
- 2 Israel og Egypt undertegnet i 1979 en fredstraktat der Sinai ble gitt tilbake til egypterne.
- 3 Jordan har fraskrevet seg kravet på Vestbredden og undertegnet i 1994 en fredstraktat med Israel.
- 4 Golanhøydenes fremtid er fortsatt usikkert, men Israel og Syria kan være på vei mot forhandlinger.
- 5 Palestinerne ønsker Vestbredden og Gazastripen som sin egen stat med hovedstad i Øst-Jerusalem.

PRIVAT megleren
NYBYGG PROSJEKT

OM 24 MND er du kanskje på vei ned her for å ta et morgenbad?

Liker du tanken?
Gå inn på fornebuhaageby.no eller ring 23 11 52 10.

fornebu
HAGEBY